

הכנסת הוועדה המיוחדת לעובדים זרים

סימוכין : 2022-021700

הכנסת ה-24

סיכום ישיבת הוועדה המיוחדת לעובדים זרים בעקבות ישיבת מעקב בנושא סחר בהיתרים של עובדים פלסטינים והכשרות לעובדים פלסטינים בבניין מיום ד' באדר ב' התשפ"ב – 7 במארס 2021

ביום ד' באדר ב' התשפ"ב, 7 במארס 2022, קיימה הוועדה ישיבת מעקב בנושא סחר בהיתרים של עובדים פלסטינים והכשרות לעובדים פלסטינים בבניין. בדיון השתתפו נציגי משרדי הממשלה השונים, הסתדרויות עובדים, ארגוני מעסיקים וארגוני החברה האזרחית. רס"ן מוטי סטולוביץ', סגן רע"ן כלכלה במתפ"ש, עדכן את הוועדה אודות הפגישות שהתקיימו בשבועות האחרונים עם רשות האוכלוסין, זרוע העבודה, רשות המסים ומשטרת ישראל ואמר כי נקבעו מספר יעדים למיגור תופעת הסחר בהיתרים. הוא סיפר בין היתר כי נבנה פורמט של תשלום מקוון שיהיה תחת מעטפת משרד האוצר על מנת שניתן יהיה לפקח טוב יותר על התהליכים בין העובד למעסיק. הוא הוסיף כי מתפ"ש ביצעו פעולות הסברה בקרב העובדים והמעסיקים על כך שתופעת הספסרות היא תופעה פסולה.

ענבל משש, ראש מינהל עובדים זרים ברשות האוכלוסין, סיפרה לוועדה כי בשבועות האחרונים הרשות ערכה למעלה מ-18 שימועים למעסיקים שנצפתה אצלם פעילות חריגה באפליקציית ההיתרים. כמו כן, עדכנה על שיתופי הפעולה הנרחבים בין גורמי האכיפה. שמעון זיגזג, ממינהל האכיפה ברשות האוכלוסין, מסר לוועדה כי לאורך השנים נפתחו בין 70 ל-400 תיקי חקירה מדי שנה ואולם יש קושי בשיתוף פעולה של תושבי השטחים כאשר מדובר בהליכים פליליים כנגד מעסיקים. הוא הוסיף כי ישנם חסמים שונים בשיתופי הפעולה בין רשויות האכיפה השונות.

רפ"ק ורד ליכטר סול, קצינת מדור חקירות – תאונות עבודה במשטרת ישראל, עדכנה את הוועדה על חקירה כלכלית שנפתחה לאחרונה והדגישה כי לקנסות ולחילוטים המוטלים על מעסיקים יש אפקט הרתעתי ניכר. היא סיפרה על שיתופי הפעולה בין המשטרה לבין רשות המסים וכונס הנכסים הראשי בתחום זה.

יצחק מויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין, קרא בדיון להגדלת הקנסות שיוטלו על מעסיקים שסוחרים בהיתרים. ואיל עבאדי, מנהל חטיבה ארצי בהסתדרות, הציע בדיון להעביר את הפקת תלוש השכר ממדור התשלומים ברשות האוכלוסין אל המעסיק עצמו כחלק מהפעולות שיש לנקוט למיגור תופעת הסחר בהיתרים.

נציג עמותת קו לעובד, חאלד דוחי, אמר בדיון כי כשני שלישים מהעובדים הפלסטינים קונים היתר בעלות חודשים שיכולה להגיע ל-4000 ₪.

הכנסת הוועדה המיוחדת לעובדים זרים

נעמי טירנובר, נציגת התאחדות הקבלנים ובוני הארץ, אמרה בדיון כי תופעת הסחר בהיתרים פוגעת בקבלנים שעובדים בצורה מסודרת אולם יש בעיות מבניות בשיטה – מאגר העובדים לא עובד. בחלקו השני של הדיון שמעה הוועדה סקירה אודות פיילוט הכשרות הבטיחות שיצא לדרך בשבוע שעבר. רן כהן, מנהל תחום בכיר בטיחות בזרוע העבודה, מסר לוועדה כי ההכשרה היא באורך 10 שעות במהלך יום אחד ובשפה הערבית. ההכשרה נותנת דגש גם על עבודה בגובה והיא מבוצעת ב-9 מכללות ברחבי הארץ שמוכרות על ידי מנהל הבטיחות. הוא הוסיף כי בתום הפיילוט ניתן יהיה להתחיל לעבוד מול רשות האוכלוסין להעברת הנתונים לצורך עדכון ההיתרים. גיורא ואלה, הקרן לעידוד ענף הבנייה, פירט בפני הוועדה על תכני הכשרת הבטיחות והוסיף כי הקרן לעידוד ענף הבנייה מממנת 81% מעלות קורס ההכשרה ודמי ההשתתפות לקבלן עומדים על 87 ₪. ד"ר הדס תגרי, מנהלת הקבוצה למאבק בתאונות בניין ותעשייה, קראה בדיון לחייב ביצוע הכשרות בטיחות לכלל עובדי הבניין ולא רק לעובדים הפלסטינים ואמרה כי אם ההכשרות אכן יימשכו 3-4 שנים רק לעובדים הפלסטינים זהו דבר שאינו מתקבל על הדעת. היא הדגישה את החשיבות שיש בגיבוש נוהל העברת מידע על תאונות עבודה והפרות בטיחות מזרוע העבודה לרשות האוכלוסין לצורך הפעלת סנקציות על המעסיקים וכן את הצורך בהגדלת מספר פקחי הבטיחות.

להלן החלטות הוועדה בעקבות הדיון :

1. הוועדה מבקשת לקבל מרשות האוכלוסין פירוט לפי שנים על מספר התיקים שנפתחו מאז 2010, והסנקציות שהוטלו על מעסיקים ;
2. בנוסף נבקש לקבל מרשות האוכלוסין את רשימת החסמים העומדים בפני רשות האוכלוסין בשיתוף הפעולה בינם לבין רשויות אכיפה נוספות ;
3. הוועדה קוראת לרשות האוכלוסין לקדם רפורמה חשובה שתסייע במיגור תופעת הסחר: העברת האחריות על הנפקת תלוש השכר ממדור התשלומים אל המעסיקים, וקיום פיקוח הדוק שהמעסיק בעל ההיתר הוא גם זה שמנפיק את התלוש ומשלם את השכר ;
4. הוועדה קוראת לרשות האוכלוסין וזרוע העבודה לגבש נוהל משותף בנוגע להעברת מידע על הפרות בטיחות, על מנת שרשות האוכלוסין תוכל להטיל סנקציות על מעסיקים שהתגלו הפרות באתרי הבניה שלהם ;
5. הוועדה מבקשת לקבל מזרוע העבודה נתונים מדויקים על מספר מפקחי הבטיחות בענף הבניה. בנוסף, הוועדה מבקשת להגדיל את מספר התקנים למפקחי בטיחות בהתאם לעליה בכמות העובדים בענף.

חברת הכנסת אבתיסאם מראענה
יושבת ראש הוועדה